

VERTROUWELIJK

Belastingdienst
Kenniscgroep Inkomstenbelasting
niet-winst algemeen

Contactpersoon
Postbus Kenniscgroep
Inkomstenbelasting niet-winst
algemeen

Datum
10 december 2021

Referentie nummer
KG-21-202-0016

Bijlagen
Geen

memo

Waardering van certificaten in een STAK

Casus

Belastingplichtige heeft certificaten in een Stichting Administratiekantoor (hierna: STAK) en heeft met zijn certificaten 1/8 " aandeel in de STAK. De certificaten zijn door middel van schenkingen door de bestuurder (een verwant van belastingplichtige) in de jaren 2006 tot en met 2010 overgedragen aan belastingplichtige.

Het bestuur van de STAK heeft de zeggenschap over het door de STAK gehouden vermogen. Alle voor- en nadelen van het door de STAK gehouden vermogen komen voor rekening van de certificaathouders. Het betreft een STAK volledig binnen familieverband. Het totale vermogen van de STAK bestaat in de jaren 2013 tot en met 2016 uit beleggingen (geen AB-aandelen) en liquide middelen.

In de statuten van de STAK is bepaald dat de certificaten beperkt royeerbaar en overdraagbaar zijn. Uit de statuten van STAK blijkt dat de certificaten in beginsel alleen kunnen worden vervreemd aan het administratiekantoor, bloed- en aanverwanten in de rechte linie en medecertificaathouders. Indien zij niet bereid zijn certificaten te kopen, kunnen de certificaten met toestemming van de medecertificaathouders aan derden worden verkocht.

Vragen

1. Tegen welke waarde moeten de certificaten in box 3 als bezitting in aanmerking worden genomen?
2. Hebben de beperkte royeerbaarheid en overdraagbaarheid van de certificaten invloed op de waardebepaling van de certificaten?
3. Hebben de familiale betrekkingen, als zijnde een samenwerkende groep, invloed op de waardebepaling van de certificaten?
4. Indien er sprake is van een waardedrukkend effect, kan de uitspraak van Gerechtshof Amsterdam 29 maart 2012, ECLI: NL:GHAMS: 2012: BW1517, als leidraad dienen voor de bepaling van het waardedrukkende effect?

Antwoorden

1. De certificaten worden in box 3 als vorderingsrecht gewaardeerd op de waarde in het economische verkeer.
2. Vermoedelijk niet. Een beperkte royeerbaarheid en overdraagbaarheid zullen niet snel tot een waardedrukkend effect van de certificaten leiden.

VERTROUWELIJK

Pagina 1 van 4

3. Ja, in die zin dat een waardedrukkend effect minder waarschijnlijk is.
4. Nee, voor toepassing van de staffel uit het onderschrift van de Staatssecretaris van Financiën op de uitspraak van Gerechtshof Amsterdam 29 maart 2012, ECLI:NL:GHAMS:2012:BW1517, is onder andere vereist dat sprake is van beursgenoteerde aandelen en een goederenrechtelijk vervreemdingsverbod.

Beschouwing

Kwalificatie van certificaten in box 3

De door de STAK verstrekte certificaten verschaffen de houders ervan het recht op de waardemutaties en de vruchten van het gecertificeerde vermogen. De STAK is niet transparant en ook niet fiscaal transparant, als bedoeld in artikel 2.14a Wet IB 2001, hetgeen ook wordt bevestigd door het tweede lid van dit artikel: "als er (...) bewijzen van deelgerechtigdheid of daarmee vergelijkbare rechten heeft plaatsvonden of als een economische deelgerechtigdheid is ontstaan, is artikel 2.14a niet van toepassing."

De algemene opinie is dat de certificaten de houders ervan het recht op de waardemutaties verschaffen. Dit betreft echter de waardemutaties van het geheel van alle bezittingen en schulden van de STAK en niet (uitsluitend) de waardemutaties van (bijvoorbeeld) aandelen die door de STAK worden gehouden. Het recht op de waardemutaties van (een deel van) de bezittingen en schulden van de STAK kan niet worden gezien als een recht dat direct of indirect betrekking heeft op door de STAK gehouden bezittingen en schulden. Zie KG 20-202-0013.

De certificaten – als vorderingsrechten – worden in box 3 als bezitting in aanmerking genomen.

Ad 1 | Waardering van de certificaten tegen waarde in het economische verkeer
Voor vermogensrechten, in casu de certificaten, bestaat geen specifieke waarderingsregel. Op grond van artikel 5.19, eerste lid, Wet IB 2001 dienen de certificaten daarom te worden aangegeven tegen de waarde in het economische verkeer. De Hoge Raad heeft de waarde in het economische verkeer als volgt gedefinieerd: "dat, ingeval het gaat om de waardering van zaken waarin geregeld handel wordt gedreven, als de waarde welke daaraan in het economische verkeer kan worden toegekend in het algemeen dient te worden aangenomen de verkoopprijs, waaronder moet worden verstaan de prijs, die bij aanbidding van de zaak ten verkoop op de meest geschikte wijze na de beste voorbereiding door de meestbiedende gegadigde daarvoor zou zijn besteed." (HR 5 februari 1969, ECLI:NL:HR:1969:AX5888, BNB 1969/63).

De waarde van een certificaat zal in beginsel gelijk zijn aan het saldo van de bezittingen en schulden van de STAK, gedeeld door het aantal certificaten.

Ad 2 & 3 | Waardedrukkend effect voor de waardering van de certificaten?
Beperkende voorwaarden met betrekking tot de vervreemding van de certificaten kunnen in theorie een waardedrukkende factor zijn, maar zullen niet snel van toepassing zijn.

Rechtbank Noord-Holland 15 april 2020, ECLI:NL:RBNHO:2020:2809, heeft betreffende de waardering van certificaten diverse mogelijke waardedrukkende aspecten in ogenschouw genomen, maar het beroep dat belastingplichtige deed op een mogelijke waardevermindering als gevolg van het feit dat zijn certificaten moeilijk verkoopbaar waren (en bijvoorbeeld niet konden worden ingekocht door het fonds zelf) is niet besproken. Dit heeft in ieder geval niet geleid tot een waardevermindering. Daarnaast is in HR 18 september 1991, ECLI:NL:HR:1991:BH8298, geoordeeld dat de enkele omstandigheid dat aan certificaten bepaalde aandeelhoudersrechten niet zijn verbonden, er niet aan in de weg staat dat de houder van die certificaten door middel van samenwerking bij het besturen van de rechtspersoon die de aandelen houdt, deel kan uitmaken van een samenwerkende groep.

De Leeuw concludeert ook dat beperkende aspecten van certificering niet of nauwelijks tot een verschil in waarde tussen het certificaat en het gecertificeerde goed zullen leiden, indien het bezit van de certificaten als een belegging dient te worden beschouwd (A.E. de Leeuw, *Scheiding van zeggenschap en belang in de familiesfeer* (Fiscale Monografieën, nr. 162), Deventer: Wolters Kluwer 2020, p. 240).

Als vervreemding (nagenoeg) volledig is uitgesloten, kan dit een waardedrukkende factor zijn, maar hier heeft de rechter zich (nog) niet over uitgesproken. Voor onderhavige casus is dit ook niet relevant, aangezien vervreemding in casu niet (nagenoeg) volledig is uitgesloten. De wel in de administratievoorwaarden van de STAK opgenomen beperkingen met betrekking tot vervreemding zijn niet dusdanig beperkend dat hier een waardedrukkende factor van uitgaat.

Daarbij komt dat in casu de bestuurder van de STAK een aanverwant van belastingplichtige (en schenker) is en er sprake is van een STAK in familieverband. Het is niet aannemelijk dat het beheer van het gecertificeerde vermogen dusdanig wordt uitgevoerd dat geen rekening wordt gehouden met de belangen van (alle) certificaathouders, zodat de certificering niet tot een waardevermindering leidt. Zie ook het hiervoor genoemde arrest van de HR 18 september 1991.

Ad 4 | Uitspraak Gerechtshof Amsterdam en onderschrift Staatssecretaris Gerechtshof Amsterdam 29 maart 2012, ECLI:NL:GHAMS:2012:BW1517, heeft betreffende de waardering voor de Wet op de loonbelasting 1964 bepaald dat een waardedrukkend effect uitgaat van goederenrechtelijke vervreemdingsverboden; een zogenoemde 'lock up' gedurende een bepaalde periode. De Staatssecretaris van Financiën heeft in een onderschrift op deze uitspraak een staffel vastgesteld waarmee kan worden berekend wat het waardedrukkende effect is voor de heffing van loonbelasting. Hieraan heeft de Staatssecretaris van Financiën ook voorwaarden verbonden, waaronder dat sprake moet zijn van beursgenoteerde aandelen en er een goederenrechtelijk vervreemdingsverbod moet gelden. In casu is hiervan geen sprake, waardoor de uitspraak en het onderschrift toepassing missen.

Tot slot

Of en in hoeverre een waardedrukkend effect uitgaat van de certificering dient in voorkomende gevallen te worden beoordeeld door business-valuators, al dan niet via een VTA. Zie ook:

<https://connectpeople.belastingdienst.nl/communities/service/html/communitystart?communityUId=c9bfb0da-74f8-4dba-aca8-bb9839d7fb8b>